

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 266. SZÁM.

SZERDA, NOVEMBER 23.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 60— K Félévre . . 340— K
Negyedévre 170— K Egész évre 660— K

EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.

Kapható az összes dohánytözsdékben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Gróf Degenfeld József főgondnok jubileuma az egyházkerületi közgyűlésen.

A szokottnál is sokkalta nagyobb ünnepélyességű közgyűlésre jöttek össze tegnap Debrecenbe a tiszántúli református egyházkerület egyházi és világi képviselői, hogy a súlyos időktől hányatott kerület ügyeit megvitattva, azt egy jobb jövő felé vezéreljék. Az egyházkerület közgyűlése mindig nagyjelentőségű esemény volt a Tiszántul reformátusságának, a tegnapi gyűlésnap kettős ünnepi mozzanata azonban ezt a jelentőséget még meghatározta. Tegnap ünnepelte ugyanis a kerület *Degenfeld József* grófnak huszonötévesztendő főgondnoki jubileumát. A meleg és bensőséges ünnepeltetés ez alkalommal olyan férfut ért, kinek negyedszázados működése alatt a kerület számos oly intézménnyel gazdagodott, melynek haszna nem csupán a református egyházat építette, de a magyar kulturális élet fejlődésében is igen jelentős emelkedést jelentett. A közgyűlés másik méltóságteljesen komoly ünnepi aktusa a Nagytemplomban végzett lelkész-szentelési ünnepély volt, melyen hatvanöt ifjú református lelképásztor a kalvinizmus és az azzal elválaszthatatlanul egybeforrott magyar nemzeti ügynek mindmegannyi buzgó harcosa, sőt apostola esküdt fel magasztos hivatására.

A népes közgyűlés és az azzal kapcsolatos lelkész-szentelési ünnepélyről az alábbi részletes tudósításban számolunk be.

A közgyűlés megnyitása.

Délelőtt kilenc órakor kezdődött meg a kollégium dísztermében az egyházkerület közgyűlése, melyen a gyűlés tagjain kívül is nagyszámu érdeklődő közönség jelent meg.

A világi elnök hivatalos megnyitójára előtt *Baltazár Dezső* dr. püspök mondott magas szárnyalású imádságot, melyben Isten áldását kérte a gyűlés tagjaira és munkálkodására.

A püspök imája után *Degenfeld József* gróf egyházkerületi főgondnok üdvözölte a megjelenteket, említést téve elnöki megnyitójában arról, hogy bár a háború és az azt követő zava-

ros viszonyok következtében a kerület ügyeit a rendkívüli bizottság intézi, még is szükségesnek látszott, hogy a közgyűlés összeüljön. Jól lehet a kerület és annak vezetősége mindent megtett, hogy a magyar reformátusság egységét megtarthassa a viszonyok kényszerítő hatása alatt a leszakított részek egyházi kénytelenek voltak külön megalakulni, ott, hol ez az alakulás a megszállók miatt egyáltalában lehetséges volt. Mint hírlik, az egyház autonómiájának nagy sérelmére a románok alatt az alakulás nem volt keresztülvihető. Sok gondot okozott a vezetőségnek a nagy drágaság, mely miatt egyes intézményeket alig-alig lehet fenntartani. Kü-

lönösen nagy nehézséggel küzd a kollégium, melynek felsegélésére gyűjtés indult ugyan, de annak eredménye aligha fog a várakozásnak megfelelni, miután egyidejűleg a Tisza-egyetem céljaira is nagyarányú gyűjtés folyik. Megemlékezett arról a nevezetes dátumról, melyhez a nyár folyamán érkezett el *Baltazár Dezső* dr. püspök, ki akkor ünnepelte püspökké választásának tizedik évfordulóját. — Kegyeletesen emlékezett meg *Futó Zoltán* békésbányai esperes haláláról, kinek emlékeztetést jegyzőkönyvben megörökíteni kéri. Annak bejelentésével, hogy a közgyűlés keretében lelkészavatás lesz, a gyűlést megnyitónak nyilvánította.

Degenfeld József főgondnok üdvözlése.

Ekkor szólásra emelkedett *Baltazár Dezső* dr. püspök s a következő beszédet intézte az elnöklő főgondnokhoz:

Méltóságos Gróf, Főgondnok Ur! Szeretett és tisztelt Elnökségem!

A magasságban lakozó bölcs és kegyelmes Isten iránti mélyeség háláadással állunk meg a haladó idő eme határkövénel, a mely a Méltóságod áldásos egyházkerületi főgondnoki hivatalának negyedszázados szakaszát jelzi.

Nemcsak mi itt jelenlevők, hanem velünk együtt ennek az egyházkerületnek sok százazrei, a konventben és zsinatban képviselt magyar református egyház, sőt a széles világ reformátusainak milliói is háláadó ünneppé avatják ezt az évfordulót, amelyhez megértés bensőséggel csatlakoznak bizonyára kívülről is minden lelkek, akik a teremtő világosság, alkotó munka, megtartó gondosság, evangéliumi szabadság és az egyszerűségben rejlő méltóság legkiválóbb képviselőinek s köztük első vonalban Méltóságodnak érdemei megtisztelésével önmagukat s a világ tökéletesedésének érdekeit is megtisztelik.

Ha mérlegre vetjük a Méltóságod sok nagy érdemeit: úgy hisszük, hogy azok között legnagyobbnak és legtüneménye-

sebnek a megismert igazság melletti megállást kell tekintelnünk. A megismert igazság tette szabaddá Méltóságodat, hogy ellene tudjon állani minden lelki szolgátságnak és hogy feléje emelkedjék sas szárnyakon minden kísértésnek, amely a református egyház hitigazságait és nemzeti jelentőségét, különösen a legújabb idők háborodott összevisszaságában próbálta sarkából kifordítani.

Ami sok nagy jót velünk egvenként és az anyaszentegyházzal egyetemben cselekedett, hálásan köszönjük. Élete önzetlen, feláldozó munkáiban az isteni kegyelem sugárzását látjuk. Tehát ehez a kegyelemhez alázasat könyörgéssel folyamodunk, hogy Méltóságodban, a Méltóságod erejében, munkáiban, életében tartsa meg évek hosszú során át számunkra a megbecsülhetetlen áldást, amely nélkül nagyvon gyengék, szegények, árvák, elhagvatottak letünk volna és lennénk. A Méltóságod élete cselekedetein végig tekintve elmondhatjuk: — „Boldog vagy, mert nem test és vér jelentette ezt meg néked.“ A Jézus által betöltött ó-szövetségi írás zavaival pedig kívánjuk: „Legyen áldott Méltóságod Istentől, ég és föld teremtetőjétől és a Jézus Krisztustól mindörökké.“

A püspök köszöntő beszédét a közgyűlés tagjainak lelkes éljen-

zése kísérte, majd az ünnepelt főgondnok jellegzetes ősz alakja magaslott föl az emelvényen s válaszolt az üdvözlésre.

Nagy köszönettel és hálával fogadom — mondotta — az üdvözlést és jó kívánatokat, melyet az egyházkerület részéről a püspök ur ömeltósága tolmácsolni szives volt s amely üdvözlésben oly sok érdemet tulajdonít nekem azon a téren, hol huszonöt év óta működni szerencsém volt. Nagy érdemeim nekem nincsenek, csupán annyi — ha érdemnek tudható be — hogy kötelességemnek minden időben változatlan akarattal és hűséggel igyekeztem megfelelni. Olyan család utódja vagyok, a melynek körében szent hagyományként szállott apáról fiúra a magyar református egyházhoz való ragaszkodás. Édesatyám *Degenfeld Imre* gróf, erdélyi főgondnok, anyai nagyatyám, *Teleki József* gróf a híres 1791. évi zsinatnak elnöke, atyai nagyatyám *dunántúli főgondnok* volt s kívülök családom számos tagja töltött be egyházi tisztségeket. Azt a meggyőződést kellett tehát örökölnöm tőlük, hogy egyházunkat teljes erőnkkel szolgálni kell s én, ki az ő meggyőződésüket igen, de jelességüket nem örököltem, kötelességérzetemmel igyekeztem pótolni azt huszonöt éven keresztül. — Ami gyöngye örömtől tellett, én, ki érdemetlenül választattam meg — ez alatt az idő alatt a legnagyobb kitartással igyekeztem végezni s főként a kerület és különösképen a kollégium anyagi ügyeinek rendbehozására törekedtem minden energiámmal. Midőn az üdvözlésért most köszönetet mondok, hálámat nyilvánítom a közgyűlés előtt a velem szemben huszonöt év előtt megvilvánult bizalomért is, mely engem a református világi férfiak által elérhető legmagasabb polcra emelt. Megköszönöm tehát a kerület meleg üdvözlését és kérem, — hogy további munkámban — mint eddig is — érdemes segítségemre legyen.

A közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta elnökének nemcsak egy szerű jellemre valló szavait és percekig tartó ünneplésben részesítette jubiláns főgondnokát.

Megalakul a közgyűlés.

Az ünnepélyes üdvözlés után a közgyűlés a tárgysorozat pontjainak tárgyalására tért át.

Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző megjelenésben akadályozott tagokról tett jelentést, majd bejelentette, hogy a bihari egyházmegye gondnokául Lukács Lajos, a debreceni egyházmegye espereséül F. Vargha Lajos, zsinati rendes tagul F. Vargha Lajos, egyházkerületi világi tanácsbíróul pedig szentpéteri Kun Béla dr. egyetemi tanár választották meg. Kun Béla dr.-t ez a kitüntetés 1908. óta folytatott nagybuzgósága világi főjegyzői tevékenysége után érte.

Kun Béla dr. az esküt is letette új tiszttségére, mely után Baltazár Dezső dr. püspök üdvözölte őt, hangsúlyozva, hogy az egyhangú bizalom csak természetes következménye volt eddigi működésének s mintegy megkoronázása munkájának. — Örömeinek adott kifejezést afölött, hogy Kun Béla dr.-t, mint az egyetemes papság egyik legkiválóbb képviselőjét új méltóságban üdvözölheti.

Kun Béla dr. köszönetet mondott elsősorban a bizalomért,

mely már negyedizben éri egyhangulag, hálás, hogy ily nevezetes napon érte az, mely nap emlékezetes marad a lelkes-szentelési s jubileumi aktus következtében. Hü követője kíván lenni annak a férfinak, kit ma ért a méltó ünnepelés. Köszöni a bizalmat azért is, mert oly elődök székébe került ez által, kiknek helyére ülni dicsőséget jelent. Elődjeinek: Géresi Kálmánnak, Tisza Istvánnak és György Endrének örökébe kerülni azonban nemcsak tisztességet, de fokozott munkát is kíván, miért is kéri, hogy eddig viselt főjegyzői tisztétől való lemondását a közgyűlés vegye tudomásul.

A csonka egyházmegyékben megejtett választásokról olvasta fel ezután főjegyzői jelentését Kun Béla dr., majd Kiss Ferenc egyházi főjegyző olvassa fel a megjelentek névsorát.

A közgyűlés ezzel megalakult.

A lelkeszszenelésre jelentkezett lelkészek vonultak be ezután a közgyűlés terembe.

Baltazár Dezső dr. püspök ekkor a közgyűlés tagjait meghívta a nagytemplomi lelkeszszenelési ünnepélyre.

Lelkeszszenelés a Nagytemplomban.

Már kilenc óra tájban tömegében állott a közönség a Nagytemplom bejáratánál, hogy a ritka ünnepélyre magának helyet biztosíthasson. Tíz órára az egyházkerületi gyűlés és a felszentelendő lelkészek számára fentartott helyek kivételével mindenpadot megtöltöttek a minden felekezettől és társadalmi osztályból megjelentek száza, kik között a ref. egyház presbiteriuma, a városi tanács és Jóna István vezetésével a gazdatársadalom volt nagy számban képviselve, de rendkívül sokan jelentek meg a város női társalmából is, élünkön Baltazár Dezsőné, Sass Béláné, Kardoss Gézánnéval.

Kevéssel tíz óra után vonultak be a főbejáraton a püspök és főgondnok vezetésével az esperesi kar a felszentelendők csoportja és a közgyűlés tagjai.

Elhelyezkedés után a 37. dicsőretet énekelte el a közönség, majd Nagy István debreceni vallástani lelkész mondott gondolatokban gazdag prédikációt. A textus felvétele előtt a főiskolai kántus énekelt a szokott kifogástalansággal.

Prédikáció után a felszentelendők palástos csoportja elhelyezkedett a szent asztal körül, honnan Baltazár Dezső dr. püspök intézte hozzájuk a következő megrázó erejű, remekművű beszédet:

A püspök felszentelő beszéde.

Szeretett Atyámfiak! Mikor a vak Sámson magára rántotta az ellenséges világot s a romok alá egy szép daliás kort magával együtt alátemetett, fej nélkül maradt Izrael. Amint a szentírás mondja: „ebben az időben nem volt király Izraelben, hanem ki-ki azt cselekedte, a mit jónak látott”. A nemzet világa a vallás világával együtt összevarodott. Ugyanazon ország nemzetségei keresték egymást halálra,

hogy egy nemzetségnek? És örven-dezett ezen a papnak a szive és a nép közé ment”.

Szeretett Atyámfiak! A haragtól, bosszútól megviiagtalanodott magyar néplelek vak Sámsona magára rántotta az ősi szokások, erkölcsök, törvények, alkotmányok oszlopos épületét. Barangoló lélek li-dércénye imbolyog a reménytelenség homályával takart romok felett. Ki-ki azt cselekedte és cselekszi, amit jónak lát, és amit bir a nyers erejével. A céltudatos nemzeti lélek, amely ezerszentendőre mutat vissza és ezerszentendőre előre valahogy magasabbra szállott, mint ahogy megérthetné a törpe kor.

Az öntudat nélküli ösztön Mikájja ot birtokol még a látszatos magasság Efraim hegyén; félaluvással; féltelennel tapogalja a nemzet és Isten törvényeit. Kezdi tisztelni a templomot; de az Isten nevének hangoztatása mellett pogányság faragott képeit állítja bele. Magára veszi az ősi tisztesség vallási, nemzeti elődját; de az önzés, kincssóvárgás, hatalmi szomjúság, öldöklő bosszuvágy bálványimádó jelvényeit is reáaggatja therafimul. Csáládívá, kirekesztővé, kizárólagossá, satnya szökkörűvé akarja tenni az óriási feladatokat is, amiket nem bir a maga erejével; a hasznot is, ami csak nagy, egyetemes erők összetételének tágas kulféj forrásából fakad; nem pedig nádszállból, amit az ősi erők előretörése elrepszat s el tud zárni egy kicsiny kavics.

Szeretett atyámfiak! Atyául, papjául Mikáj titeket is hívni fog, vagy már hívott is talán. Tudjátok meg, hogy ebben a hívásban nem Isten szól. Még ha Heródesse hatalmasodott Mikájok előtt hajlongó ezerek erősítgetnék is, hogy ez a hívás: „Isten szava és nem emberé”, akkor se hajoljatok. A ti mértéketek az evangélium, amely „Istennek hatalma minden hívők idvességére”. Mindent ehhez mérjétek, hogy ezáltal is megmértetvé, könnyűeknek ne találjassatok. Halljátok, mit szól hozzátok szeliden az Idvezítő: „Fogadjatok be engemet, mert aki befogad engemet, azt fogadja be, aki engemet elbocsátott”. Halljátok, mint mennydörög felétek Pál apostol: „Ha mennyből való angyal hirdetne is néktek valamit azon kívül, amit néktek hirdettünk, legyen átok”.

Mi kálvinista magyar vallásuaknak nevezetünk. Az evangélium lelke és a magyarság lelke egygyé forrad nálunk világosságban, szabadságban és olyan szeretetben, a mely türesre, szenvedésre és megáldoztatásra is kész az igazsáért. A mi elődünknek tisztának, ragyogónak, szentnek kell maradni a cél tökéletességében és a célért vívott harc fegyvereinek, eszközeinek lelkiségében. Így ronthatunk nagy hatalmasságokat; bármily fenyegetőleg bizonykodjanak is amélt, hogy nagy az efézusi Diána s hogy ennek az országnak a lelke, teste, szelleme, földje a szeretet nagy Istenének és megváltójának nevének kívül valaki más emberit terem-ményé is lehet. Nekünk egyedüli vallási érzékünk Krisztus, akiben a meghalás is nyereség. Tudjuk, hogy egyedül ő általa juthatunk el az Atyához, akivel ő egy: mert szeretet. Nekünk egyedüli földi életünk magyar hazánk, amelyen kívül számunkra nincsen hely. Vallási elődünkra nem raggatunk bálványimádó jelvényeket, sem embernek, sem fának formájában. Nemzeti elődünkra nem akasztunk idegen érdekek festett képeit. Járjuk az országot, mint ama lévita, keresvén, hogy hol tehetünk mindenkinek minél nagyobb szolgálatot.

A nagyobb szolgálat a minden embert, osztályt, szegényt és gazdagot magában egyesítő nép oldalán van; mert a személyt nem válogató Isten egyetemes családjának testvéri egysége itt kíván tőlünk magunkat, munkánkat, erőnket, egész életün-

ket széjjelosztó, feláldozó szeretet-beli munkát. Ha Jézus az egész világ bűnét vitte fel a keresztre kiengesztelődni és az egész világot megváltani; akkor mi nekünk se szabad tépelődni és ingafozni, ha a Mikáj által kínált pénz, ruha és eledel, vagy a Jézus által kínált kereszt között kell választani. A keresztet kell fölvennünk; nem jelvényben, ami holt anyag, hanem lélekben, amely a Jézus példáját követő élet. Igazságért feláldozott élet.

Ezek megértése után készek vagyok-e magatokat a lelkipásztori hivatalra esküvel kötelezni?

(A felszentelendők beszéde után a beszéd így következett:)

Szeretett Lelkipásztorársaim! Az Ur nevére esküdtetek. Aki ehez a névhez ragaszkodik, erős városhoz, köszálhoz támaszkodik; hatalmas és bátorságos léssen. Aki ettől a névtől elszakaszlja magát, kiesik külső setétségbe, ahol ez a szó hallatszik: „Távozzatok tőlem ti átkozottak, az örök tüze, mely az ördögnek és az ő angyalainak készítettet”. Ti áldjátok az Ur nevéét hisz néki szolgáltok; tiszta szivekkel látjátok őtet, ismeritek és magasztaljátok. Minekutána pedig ti papok és léviták szent elhatározással megtszítottátok ti magatokat, sőt példátokkal „a népet, kapukat és kőfalakat is”: felvisztek lélekben titeket, mint az igehirdetés fejedelmét a magyar kálvinista egyház evangéliumi és nemzeti jelentőségének magas kőfalára és az esperes atyákból és belőletek „rende-lek két nagy éneklő sereget”. En pedig állok előttetek, mint „Esdrás az írástudó”. Énekeljétek.

Szeretett Gyülekezet! Mikáj az ó-szövetségi szentírás lelki szomju-hozója kérlette a fiatal lévitát: „maradj nálam és légy nekem atyám, papom és én adok néked esztendőnként tíz ezüstpénzt, egy öltöző ruhát és eledelt”. A vallást szomju-hozó nép még nagyobb adománnyal szerezte meg lelki vezéréül a lévitát és tisztes tartásán felül erkölcsi elismerés jutalmával is alátámasztotta buzgóságát.

A lelkipásztori hivatás nehézségének, hasznosságának és méltóságának elismerése ez. Abban a régi óskori sötétségben is milyen tisztán tudtak látni az emberek és ielni igazságosan. Még ha bálványimádó jelvények voltak is a világosság, igazság Urim és Thumim elődján; még ha öntött kép disztelemitette is a templomot, mindezek a sötét fátylakon keresztül is tisztán látták az isteni kegyelem tökéletességét és eme tökéletesség szolgáinak: a papoknak tisztét és e szerint adtak tisztességet nekik. Jézus ezeket a most felszentelt papokat, lévitákat jó pásztorokká kötelezte, akiknek életüket is oda kell adni ti éretteket: juhokért és a fő-pásztorért: Jézusért. Illeendő tehát, hogy megbecsüljétek az Isten titkainak eme sáfárait; a farkasok közé elbocsátott juhokat; a saru, pálca és táska nélkül való szegény vándorokat; a megáldoztatás emez eljegyzettjeit, akik az igazsáért Krisztus sebeit vannak hivatva hordozni halandó életükben. Illő, hogy érettek a halhatatlan Istenhez imádkoztatok.

A nagy kinyilatkoztatások hallgatásával járó s a rendes templomi esendet is ugyszólván mélyebbé tevő figyelemmel hallgatott beszéd után Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző eskette fel a hatvanöt új lelkipász-tort, kik között négy, névszerint Csüry István, Huszár Andor, Leel-Össy Árpád és Török József volt ott azok közül a theologusok közül is, kik a világháboruban inint honvédtisztek teljesítettek frontszolgálatot.

Az esperesi kar és a felszentelendők együttes éneke végezté-

vel az új lelkészek csoportonkint letérdepelve fogadták az esperesek kézrátételét és a püspök áldását. A kollégiumi kántus éneke alatt aztán a püspök egyenkint kezelt fogott velük s a hálaadó ének után a püspök imája és áldása zárta be az egyszerűségében is rendkívül impozáns ünnepélyt.

A közgyűlést folytatják.

Tizenkét óra volt midőn a templomból nagy közönséggel együtt visszatértek a közgyűlés tagjai a kollégium disztermébe, hol Kiss Ferenc főjegyző a lelkészszentelést befejezettnek nyilvánította.

A már felszenteltek nevében *Bányai Lajos* hódmezővásárhelyi vallásnár mondott emelkedett hangú beszédet. *Baltazar Dezső* dr. püspök szólott ezután a felszenteltekhez s kimondotta a határozatot, mely szerint az egyházkerület őket hivatalukba kibocsátja.

Az előre haladott időre tekintettel a közgyűlés folytatását ma délelőtt kilenc órára tűzték ki, amikor elnöki előterjesztések, konventi határozatok, általános ügyek és indítványok, iskolai ügyekkel foglalkoznak.

A közgyűlés berekesztése után az egyházkerület tagjai még együtt maradtak, hogy részt vegyenek *Degenfeld József* gróf jubileumán, melyről lapunk más helyén számolunk be.

SPORT

Elmaradt mérkőzés. Másodszorra volt vasárnap kitűzve a DEAC-DTE szövetségi díjmérkőzés. Előző alkalommal a bíró nem jelent meg, tegnap pedig a DEAC-nak hat, a DTE-nek három játékos állt volna ki. Minthogy a mérkőzés csapatoknak legalább hét emberrel kell kiállni, a matsch újból elmaradt és az intézőbizottság fog új terminust kitűzni.

A DTE klubavatója. Kedves ünnepség keretében nagyfokú érdeklődés közepette avatta fel a DTE új clubhelyiségét a Royal kávéház külön termében. A megnyitón ott volt az egyesület vezetőségének nagy része és a tagok közül számosan. A DTE szombaton este évszázó vacsorát rendez, amelyre dr. Fényes Jenőné és Horváth Endréné lehet jelentkezni.

IPAROSOK ÜGYEI

Új iparengedélyek. A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki az alábbi irtdíjak kiszabása mellett: Grünmann Mór termény- és takarmánymagvak vétele és eladása 2000 korona; özvegy Altenberger Sámuelné mészáros és beltisztító ipar 300 korona; Kovács Gábor eszmadia ipar 300 korona; Pataki István taligás 300 korona; Takács István zsidó 200 korona; Kandi Lajos zsidó 500 korona; Ferencsik Mihály cipész 300 kor.; Hengelmann József eszmadia 200 korona; Pataki András taligás 300 korona; Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság tizenkét üzlet-ágra 8000 korona; Arany Bika részvénytársaság gőz-, kádfürdő és mosóda 500 korona; Holzmann Sámuelné bor- és szeszszesitalok nagykereskedése 1000 korona; Varga Ferenc taligás 300 korona; Tóth Gyula asztalos 300 korona; Bóné Ferenc rézműves 300 korona.

Gr. Degenfeld József ünneplése.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnap délelőtt folyamán a tiszántúli református egyházkerületi közgyűlés megnyitása után *Baltazar Dezső* dr. püspök üdvözölte *Degenfeld József* grófot, ki ez alkalommal ért be egyházi munkásságának ötvenedik, főgondnoki működésének negyedszázados évfordulójához. A közgyűlés berekesztése után déli egy órakor pedig a kollégium disztermébe egészen megtöltött közönség előtt üdvözölték a jubiláló főgondnokot a különböző hatóságok, intézetek stb. küldöttségeinek szónokai.

A jubileumi ünnepélyt *Baltazar Dezső* püspök nyitotta meg a megjelent küldöttségek üdvözlésével.

A nevezetes évfordulót ért egyházi vezérferfi üdvözlését *Sass Béla* egyetemi tanár kezdte meg az egyetemi tanács nevében.

A tisztelet, nagyrabecsülés és elismerés lobogóját hajtom meg Méltóságod előtt — mondotta — azért a nagy jelentőségű munkáért, mely a debreczeni tudományegyetem megeremítésével is kapcsolatban van. 1883-tól mind a mai napig százféle diadal övezi azt a páratlan szervező erőt, melyért csak a hála illetheti meg az egyetemi tanács részéről, annál is inkább, miután az egyházkerület *Degenfeld József* gróf vezetése alatt hozta a legnagyobb áldozatot az egyetemért. Meghatottan kíván hosszú életet és boldog életet a jubilánsnak s a magyar reformátusságnak s a hazának kívánja, hogy az az élet legyen mindvégig a közé is.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes Debreczen város törvényhatósága részéről fejezte ki beszédében, hogy az a belső-séges kapcsolat, mely Debreczen az egyházkerülethez fűzi, parancsolta, miszerint részt kérjenek az ünneplésből és megerősítsék azt a tényt, hogy szeretetük csak emelkedett a

kerület intézményei iránt. Szeretettel üdvözli a főgondnokot és kéri, hogy érdeklődését ne vonja meg a várostól továbbra sem.

Nábráczky Béla főjegyző Hajdúvármegye üdvözlését hozta ama két évtizedig tartó munkásság méltánylásának hatása alatt, melyet *Degenfeld* gróf a vármegye élén állva kifejtett.

Szele György lelkész a debreczeni református egyház presbiteriuma, *Berey Péter* espereslelkész a nagykarolyi, *Szabó Antal* esperes az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegyéek üdvözlését tolmácsolta, — mint amely megyékben főgondnokká választása előtt egyházi tisztséget viselt.

Dóczy Imre egyházkerületi főigazgató a kerület középiskolái és jogakadémiai nevében mondott emelkedő üdvözlő beszédet, melyben a főgondnoknak a nemzeti közművelődés körül kifejtett önzetlen munkásságát köszönte meg s szólott arról a hatalmas eredményről, a mely munkássága következtében a kerület iskoláinak fennmaradását tette lehetővé.

Karai Sándor kollégiumi igazgató azokról az intézményekről szólott a legteljesebb elismerés hangján, melyeket a főgondnok szervezett meg. Ilyenek a kollégiumi igazgató tanács, ifjusági betegsegélyző néntár, szolgák nyugdíjintézete, konviktus, gimnázium, egyetemi internátus stb. Kétségen kívül áll — mondotta — hogy az állami egyetemet is ő szerezte meg Debreczennek. Az erős magyar kálvinista férfi jellem megtestülését látják ő benne, kinek mély halálával tolmácsolja a kollégium üdvözlését.

Koncz Aurélné igazgatónő a református leányiskolák nevében üdvözölte, leszőgezve azt a tényt, hogy a vezetése alatt el-

telt negyedszázad a fejlődés és virágzás ideje volt.

Hatvani József igazgató-tanító a kerület tanitósága nevében mondott beszédet.

A debreceni kálvinista asszonyok küldöttsége *Baltazar Dezső*né urasszony vezetése mellett néhány rövid, meleg szó kíséretében adott át gyönyörű krizantémum csokrot a jubilánsnak.

Az üdvözlő beszédek sora után *Degenfeld József* gróf minden szónoknak külön-külön köszönte meg a bensőséges köszöneteket s az erős egyéniségeket jellemző szerénységgel említette meg multját, mely szerinte csak a kötelességteljesítés, ismerősei előtt azonban a legmegfeszítettebb erejű s az egyszerű kötelességteljesítést messzire tulszárnyaló ernyedetlen, kitartó és rendkívüli nagy eredményeket hozó munkásság volt.

A jubiláns percekig tartó éljenzésével a lélekemelő ünnepség a késő déli órákban ért véget.

A korona 0-58

Budapest, november 22. A valutapiac zárata ez volt: Napoleon 3130—70; angol font 3700—50; dollár 920—35; francia frank 6675—725; márká 360—70; lira 3700—50; osztrák korona 14 és fél—15 és fél; rubel 53—4; lei 660—50; szokol 970—80; svájci frank 17450—17550; kor. dinár 1100—20; lengyel márká 27 és fél—28 és fél.

Utótőzsde. Budapest, november 22. A valutapiac kissé megélnkült, az árfolyamok kissé megszilárdultak Dollár 937; lei 682—83; osztrák ezres 15 és egynegyed; 10 ezres 14 és egynegyed; márká 367; Napoleon 3150; lira 3750; francia frank 67; svájci frank 174; font angol 3750; szokol 174; Berlin 343; Bécs 15 és egytized; Prága 965; Zürich 174.

Nem hivatalos értékek: Ezüst korona 37—38 és fél; forint 96—97.

Zürichi zárlat: Berlin 190; Holland 187; Newyork 531; London 2219; Páris 3760; Milánó 2190; Prága 656; Budapest 0,58; Zágráb 170; Varsó 17; Bécs 18; osztrák bélyegzett 12.

A buza ára.

A terménytőzsde irányzata ma is lanyha volt, dacára annak, hogy a hangulat a tegnapihoz képest kissé barátságosabbá vált. A mai fargalom igen kis keretek között mozgott. A vevők a vidéki malmok sorából kerültek ki, míg a budapesti malmok tartózkodtak a vásárlástól. Kenyérmagvakban az összes felajánlott tételeket megvásárolták. A hivatalos árak megegyeznek a tegnapiakkal, csupán a korpa alacsonyabb.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2530—369; egyéb 2525—2550; rozs 1700—725; takarmány árpa 1850—900; sörárpa 1925—975; köles 1800—875; zab 1875—700; tengeri 2130—150; repce 30—32, korpa 1100—30.

Előfordult kötések: Buza 3 vagon 2550 budapesti paritással; 3 vagon 2550 budapesti paritással; 3 vagon 2510 ab állomás; rozs 2 vagon 1710 ab Budapest; 3 vagon 1675 ab állomás árpa; 1600 ab állomás zab; 1675 ab Budapest, egy másik tétel 1700 ab állomás; tengeri csöves egy vagon 1625; 30 mázsa 1600 ab állomás.

A liszt és őrlemények piacán 0 liszt 40—41; általában az irányzat tartott.

Budapesti sertésárak: Zsirsertés fiatal közép 68—89; könnyű 74—93.

FALUDI és ELEK
kézműáru bizományi ierakata
Debreczen, Király-u. 2.

Jó gyapju szövetek
Feldheim Dezsőné,
o (Frohner-ház.) o

Állandóan nagy választék
kézimunka
különlegességekben, himzű-selyem, horgoló és kötő fonalak, gyapjufonalak dívatszúnekben

Gobelinek
iparművészekből

Előrajzolások
a legmodernebb kivitelben készülnek.

Rubin Farkas özege
Kossuth-utca 15. szám.

Saját készítésű

FEHÉRNEMUEK

ITA,
PICHLER
ÉS VELOUR
kalapok.

Divatkalapok 425 kor.

Herman és
Friedman

Plac-u. 10., Bikával szemben.

● HIREK ●

Az angol hölgyek divat-szinüire festik ölebüket.

Az angol hölgyek, akik jó módjukban már nem tudják, mit csinálnak, újabb idő óta festik az ölebecskéjükét, amelyet mindenüvé magukkal visznek. A legújabb divat ugyanis az, hogy a lady a karján tartott kutyát befesti ugyanolyan színüire, amilyen toaletten elmege hazulról. Ez a léha kedvtelés nem sikerül olyan könnyen, mint gondolták, ami nagyon komoly fejtörést okoz most a komolytalan hölgyeknek. A festéknek ugyanis olyan hatásosnak kell lenni, hogy az eső le ne mossa, másfelől azonban nem szabad hatásosnak lenni, hogy átfestés előtt könnyen le lehessen mosni. Egy-egy högy többet költ kutyájának állandó festésére, mint amennyit sok dolgos ember a családjára eltartására megkeres.

A debreczeni királyi ítélőtábla elnöke Nyiregyházán. Dr. Olchváry Zoltán, a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke, pénteken délután Nyiregyházára érkezett a kir. törvényszék ügymenetének megvizsgálása céljából. A táblaelnököt, aki dr. Oláh Lajos kir. ítélőtáblai titkár kíséretében érkezett Nyiregyházára, a nyiregyházai kir. törvényszék teljes ülésében dr. Zelenka L. kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök üdvözölte a ragaszkodó szeretet szavaival, amelyekre az ítélőtáblai elnök meleg szavakkal válaszolt. A nyiregyházai kir. törvényszéki elnök ezután bemutatta a kir. törvényszék bírói karát Olchváry ítélőtáblai elnöknek, aki több nap hívtalvizsgálatra jött Nyiregyházára.

Sulyos pisztolypárbaj. Az Egyetértés tegnapi számában egy, a fővárosi sajtóban megjelent hírt közölt arról, hogy Sátoraljai helyen sulyos pisztolypárbaj volt Gbiczey Tihamér államrend. főkapitány és Nyomárkay István között. Mint értesülünk, ez a híradás ellenőrizhetetlen forrásból került a fővárosi sajtóba s nem fedti a tényeket.

Házasság. Baldermann Frigyes m. kir. hadnagy ma, szerdán, tartja esküvőjét Irmay Kajdácsy Magda urleánnyal. A polgári házasságkötés délelőtt, az egyházi szertartás délután lesz a római katolikus templomban.

November végén megnyílik a népkonyha. A Nyugati-sor 48. szám alatt levő helyiségében, amelyet Révész József vendéglős engedett át erre a célra, a népkonyha berendezésének munkálata már annyira haladt, hogy a helyiség teljesen készen áll, a villamos vezetékek is elkészültek s e hó végén a népkonyha meg is nyílnak. A vezetőség már megkezdte a szükséges bevásárlásokat.

Eljegyzési hír. Schvarcz Lajos Kispeszt Schvarcz Aranka Debreczen jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Hajlózás. Juridesz János nyomdász és feleségét Morzsányi Rózát sulyos csapás érte. Cuncika, Annuska 10 éves leányuk, a Svetits első polgári osztályának növendéke, elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Pacsirta-utca 44-ik számú gyászháztól.

Angyalcsináló kovácsmesterné.

Az exhumált holttest, mint bünjel.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A napokban mély részvételt keltett Újfehértón K. E.-nek, egy tekintélyes, ismert újfehértói asztalosmester szép, fiatal leányának hirtelen halála.

Néhány nappal a temetés után följelentés érkezett az újfehértói csendőrséghez, amelynek figyelmét a följelentő felhívta, hogy K. E. nem természetes halállal mult ki, hanem angyalcsinálónak lett az áldozata. A csendőrség azonnal exhumáltatta a hullát s az orvosi boncolás eredménye igazolta, hogy bünös beavatkozás okozta a fiatal leány halálát.

A faluban már régen rebesgették, hogy egyik közismert kovácsmesterné, I. Gy.-né foglalkozik az angyalcsinálás mesterségével. A csendőrség ez alapon kezdte meg a nyomozást és csakhamar meg is állapította, hogy valóban a gyanuba vett asszony a bünös, akiről rövidesen kiderült, hogy 17—18 esetben működött közre magzatelhajtási esetről. Kiderült az is, hogy miért van olyan feltűnő

jó viszonyban asszonyokkal, lányokkal, akik egyenesen alázatosan köszöntöttek a veszedelmes nőnek, ha megjelent az utcán. Hirneve olyan nagy volt, hogy vidékről is keresték közreműködését, mindenféle ajándékkal fizették meg szolgálatait a nagyösszegű pénzdíjazáson felül. A rendőrség Debrecenre is kiterjesztette a nyomozást, hogy nem voltak-e az újfehértói angyalcsinálónak Debreczenben is kliensei. Azt is nyomozza a rendőrség és csendőrség, kik voltak azok, akik I. Gy.-nének a klienseket szállították, mert az is megállapítást nyert, hogy rendszeres felhajtók működtek az asszony mellett, aki valóságos félelmetes hatalom volt a karmai közé került szégyencsétlen asszonyok és leányok, esetleg még ezek családjai részére is.

A csendőrség az asszonyt, a kinek lakásán a házkutatás alkalmával a bünös mütéthez szükséges műszereket is találtak, letartóztatták.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam bizottsága, hogy a közönség számára a hangversenyek látogatását lehetővé tegye, délutáni előadásait ezután mindig 5, illetőleg 6 órakor kezdi. — Igy már csütörtökön is dr. Mil-leker Rezső előadása 5-kor, dr. Hankiss Jánosé pedig 6-kor kezdődik.

Csürös Béla festőművész műtermi kiállítása nyitva: vasárnaponként 10-ig, hétköznapokon fél 3—6-ig, ref. főgimnázium II. em., 6. alatti műtermében.

Valódi Gyukits és Pichler kalapok legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-utca 43. szám.

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli Ref. Egyházkerület

Könyvnyomda-Vállalat irodája
MÉLIUSZ könyvkereskedésbe,
Piac-utca 26. szám alá helyeztetett át.

Heti előjegyzési naptárak,
tárca- és iróaljzat naptárak

órlási választékban
már most kapható

'MÉLIUSZ'

könyv- és papírkereskedésben
Debreczen, Ferenc József-ut 26.
Telefonszám 270

Ajánlatos már most beszerezni a szükségletet!

Dollár,

lei, sokoi, arany- és ezüstérmékért legmagasabb árat fizet, tőzsdéi megbízásokat, külföldi átutalásokat a legjobban elintézi

Markovits
Banküzlete

Piac-u. 63. Telefon 565

Téli kabáttra és ruhára

való **velourok**at, kötött **kabátokat** és **garnitúrákat** a legnagyobb választékban és legolcsóbban az

Arany Bika divatházban

(Arany Bika épület)

vásárolhat, állandó nagy raktár férfi és női gyapjuszövetek, fehérműek, selymek, bársonyok, sefirek, vásznak, kesztyűk és harisnyákban.

Dollárt

és másidegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesznek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.

A Tisza-internátus vezetősége hálás köszönetet mond a felügyelő-bizottság és a diákság nevében mindazoknak a nemes szívű adakozóknak, akik a Tisza-internátus belső berendezéséhez szeretetadományokat küldeni szívesek voltak. A be- küldött tárgyak és pénzek jegyzéke az egyetemi quaesturában betekinthető.

A földművelésügyi miniszterium a debreczeni háziipari kerület területére, a debreczeni háziipari felügyelőséghez benyújtott kérvények alapján és javaslatára ott, hol a feltételeket kérelmezők biztosították, 2 hónapos háziipari tanfolyamokat engedélyezett, illetve azokat államsegélyben részesíti. A folyó téli évadban Hajdu vármegyében: Hajdunánáson gyékény. Hajduböszörmény és Nádudvaron fonó, szövő. Szabolcsban: Tiszadada, Dombrád és Kisvárdán kosárfonó, Napkoron fonó-szövő. Beregben: Geergélyi kosárfonó. Szatmárban: Sz.-Csekén kosárfonó tanfolyamok lesznek megtartva. Az engedélyezett tanfolyamok számából látszik, hogy azon akció, mely a mezőgazdasági háziiparnak az egész ország területén leendő meghonosítását célozza és országos közérdekként fontossággal bír, bár hivatalos részről mindent elkövetnek, a községekben hivatali vezetők nemtörődősége megakad.

A volt 39-esek emlékünnepe. A volt 39. közös gyalogezred egykori tagjai Hajdu megye hősi halottai emlékének s a 39. ezred történetének megőrzése és bajtársiaság ápolása céljából folyó évi november hó 27-én egy emlékünnepet rendeznek. Program: 1. Fél 9-től 10 óráig diszgyűlés a vármegye disztermében. Tárgy: a) az elnök: Wolff János tábornok megnyitói beszéde; b) az előadó jelentése; c) visszaillesztés a 39. gyalogezred történetére; d) vita a további szervezkedéséről, a legközelebi összejevetel felett; e) határozatok jegyzőkönyvbe foglalása; f) az elnök záróbeszéde. 2. Fél 11-től istentisztelet a Szent-Anna-utcai r. kath. és a református Nagytemplomban. 3. Fél 12-től 1-ig a világháborúban hősi halált halt bajtársak emlékének megőrzésére tervbe vett emlékoszlop felállításának alapjára gyűjtés. 4. Fél 2 órai kezdettel díszbeidő a Bikában. 5. 4 órakor a hősök emléksobrának a megkoszorúzása a honvéd temetőben, egy kiküldött bizottság által. 6. 8 órai kezdettel vacsora a karte az Angol királynőben, az el nem utazott bajtársak tiszteletére.

A Máv. menetrendjének megjavítása. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tervezet dolgozott ki a menetrend módosítása és megjavítása érdekében. Most ártirt a tanácshoz, hogy erre vonatkozó akcióját támogassa.

„Akarat” választmányi ülés. Felkérem az „Akarat” szövetkezet debreczeni csoportjának választmányi tagjait, hogy a folyó hó 24-én, csütörtökön d. u. 5 órakor tartandó választmányi ülésen okvetlen szíveskedjenek megjelenni. Barcza, elnök.

Reinke Anatómia Toldt atlasz magyar kiadás Liebermann Chémia és minden orvosi egyetemi tankönyv kapható Csáthy Ferenc m. kir. Tisza István tudományegyetemi könyvkereskedésében, — Piac-utca 8. szám.

A „Függetlenségi Kör“ táncestélye. Jövő hónap 17-én tartja meg a „Függetlenségi Kör“ a szezon legfényesebbnek ígérkező táncestélyét az Arany-Bika disztermében. Száz tagból álló rendezőség fáradságtalanul buzgólkodik azon, hogy a Kör ezidei táncestélyét régi hírnevéhez méltóan ünnepelhesse meg. A rendezőség élén Deák István, a „Függetlenségi Kör“ agilis elnöke áll, kinek már a neve is teljesen garancia arra nézve, hogy az óriási érdeklődéssel várt táncestélyt a legmagasabb nivóra emelje és felelhetetlenné tegye. — Ezen estélyen az Arany Bika diszterme találkozó helye lesz Debreczen város egész uri társadalmának.

Élő állatot is ellopnak a vonatból. A szolnoki Máv. rak-tárfőnökség jelentést tett a rendőrségen, hogy az egyik fedett calut kocsiból ismeretlen tettesek elloptak egy élő juhot.

Postatisztviselők a városi muzeumban. A magyar királyi posta és távirada igazgatóság, műszaki felügyelőség és számvétség tisztviselői karának körülbelül 30 tagja férfiak és nők, kedden délután meglátogatták Debreczen szabad kir. város muzeumát. Ez alkalommal a gazdag képtári osztályt tekintették meg, hol dr. Ecsedi István, a néprajzi osztály vezetője kalauzolta az illusztris vendégeket. A jelenlevők a legnagyobb érdeklődéssel szemléltek az érdekesebbnél érdekesebb tárgyakat és csak a korán beállott sötétség készítette arra őket, hogy a muzeum további szemlélését másorra halasszák. Milyen kár, hogy a már-már nagyon látogatót kultur-intézmény minden helyiségébe nincs a villany bevezetve!

Meglopták álmában. Lónyai László gazdaság panaszt tett a rendőrségen, hogy tegnap éjszaka a budapest—debreczeni vonat egyik kocsiában, míg három társával együtt aludt, — óráját és láncát ellopták. — A rendőrség már nyomában van a tettesnek.

Meghívó. Az „Akarat“ szövetkezett debreczeni csoportja folyó hó 25-én, pénteken, d. u. 5 órakor, a Kereskedő Társulat disztermében közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés a Budapest f. hó 19. és 20-án megtartott s a kormány által elrendelt küldött-közgyűlés eredményéről s a szövetkezők helyzetéről. 2. A zárószámadosok és mérleg ismertetése. 3. A módosított alapszabályok bemutatása. 4. Határozathozatal a debreczeni csoport további fentartására. 5. Esetleges indítványok. Tekintettel a fontos tárgysorozatra, felkérem a debreczeni csoporthoz tartozó tagokat, hogy saját érdekükben mindnyájan jelenjenek meg. A tagsági könyvet igazolásul elhozni kérem. Tagtársi üdvözléssel: Barcza Andor elnök.

Tóth Eszter élete és halála. Beccásky Juditnak, az Athenaeum regény pályázatán tizenkétezer koronával jutalmazott gyönyörű regénye most jelent meg és kapható a „Méliusz“ könyvkereskedésben. Ára be-kötve 71 korona.

Gróf Tisza István arcképének leleplezése alkalmával dr. Tóth Lajos egyetemi tanár által tartott **Emlékbeszéd** most jelent meg könyvalakban. Tiszta jó-vedelme a Tisza-szobor javára lesz fordítva. Kapható a „Méliusz“ könyvkereskedésben.

Felfüggesztették a letartóztatott képviselők mentelmi jogát.

Az előadó lemondott tisztségéről.

Budapest, nov. 23. A válság ugráltszik a mai nappal fordul-
lóhoz ért. A kormányzói kihall-
gatások véget értek s szerdán
megtörténik Bethlen István
gróf designálása. A miniszter-
elnök rögtön megkezdi a pár-
tokkal és pártvezérekkel a tár-
gyalásokat a kormány és az
egységes párt megalakításáról.

Budapest, nov. 22. Politikai
körökben erősen tartotta ma-
gát a híresztelés, hogy az ellen-
zéknek nem lesz alkalma a
tervezett beszédek elmon-
dani, mert a miniszterelnök be-
fogja jelenteni, hogy a kor-
mány lemondásban van s kor-
mányzói kézirat a nemzetgyű-
lést elnapolta. Minden valószí-
nűség szerint a dolog így is fog
lefolyni. Az elnöki bejelentések
után az elnök bejelenté, hogy a
mentelmi bizottság előadója is-
mertetni kívánja a mentelmi
bizottság határozatát s azután
jelenti, hogy a miniszterelnök-
höz kormányzói leirat érkezett,
amely a nemzetgyűlést elna-
polja.

Budapest, nov. 22. A politikai
kihallgatások során kedden a
kormányzó előtt megjelentek:
Patacsy Dénes, Gyömörey Gy.
és Czettler Jenő nemzetgyűlési
képviselők. Szerdára Lipták
Pál, Lovász János, Kiss Ferenc,
Haypál István, Csontos Imre és
Meskó Zoltán nemzetgyűlési
képviselők kaptak meghívást.

Budapest, nov. 22. A men-
telmi bizottság ülést délután

Meglopott ékszerész. Weisz
Mihály Hatvan-utca 1. szám a.
ékszerész följelentést tett a ren-
dőrségen, hogy mialatt üzleti
ügyekben Budapesten járt, —
üzletéből egy pecsétgyűrűt, egy
nyakláncból készült karpere-
cet, két inggombot, egy kékkö-
ves női gyűrűt elloptak. Egy-
ben bejelentette, hogy Schwarz
Aladár nevű segédje, aki Buda-
pestről szerződött hozzá, el-
tűnt. A rendőrség megindította
a nyomozást.

**Egyetemi és gazdasági aka-
démiai hallgatók szakkönyveit**
az előirt áron a „Méliusz“
könyvkereskedésben Ferencz
József-ut 26., beszerezhetik, hol
azok nagyválasztékban kapha-
tók.

Legszébb és legkedvesebb kar-
acsonyi ajándék egy fénykép Koz-
mann és Tsa műterméből, Piac-
utca 44. sz.

**Negyedmillió ügyvédi tiszta-
letdíj.** Szombathelyről írják:
Egyik soproni kereskedőtől Sa-
vanyukuton elkoboztak 120
ezer koronát és 650 dollárt. —
Ügyvédjéhez ment, aki 20 ezer
koronáért és a visszaszerzett
pénz egynegyedéért vállalko-
zott a pénz visszaszerzésére. Az
ügyvédnek sikerült is az elkob-
zott pénzt visszahozni és ezáltal
250 ezer koronát keresett az
ügyben.

Veszak vastag tükröket, kira-
kat üvegeket Sipkovits Béla tü-
kőgyártás, üvegesizolás. —
Telefon 356. Sziv-utca 15.

egy negyed 4 órakor nyitotta
meg Kutkafalvy Miklós elnök.
Az ülésen a tagok igen nagy
számban jelentek meg, mert
tudták, hogy ezen az ülésen
hozzák meg a döntést.

Somogyi István előadó is-
mertette még egy óras előadás-
ban a hátralevő iratokat, majd
Lorenz százados és Tanos ve-
zérkari ezredes vallomása után
előterjesztette javaslatát, amely
szerint Andrassy Gyula gróf,
Benitzky Ödön, Grätz Gusztáv
dr., Sigray Antal gróf szabad-
lábra helyezését javasolja.

A javaslat meghallgatása után
erős vita indult meg, amelyen
a bizottságnak csaknem vala-
mennyi tagja részt vett.

Rubinek István azt indítvá-
nyozza, javasolja a mentelmi
bizottság a nemzetgyűlésnek
annak kimondását, hogy a let-
tartóztatott politikusok men-
telmi joga nem sértetett meg és
hogy a mentelmi jog függesz-
tessék fel.

A vita berekesztése után az
elnök szavazásra bocsátotta
Somogyi István és Rubinek Ist-
ván javaslatát. A névszerinti
szavazás eredményeképpen a
bizottság egy szavazattal töb-
biséggel Rubinek István javaslát
fogadta el. Ennek következté-
ben Somogyi István előadó
tisztségéről lemondott, előadói ja-
vaslatát azonban, mint kisebb-
ségi véleményt, fentartotta. A
bizottság a letartóztatott poli-
tikusok ügyének előadójául Ru-
binek Istvánt választotta meg.

**Befejeződött a Mousong szá-
zadosok bünpörének főtárgya-
lása.** Tegnap délelőtt befejező-
dött a Mousong százados és
tizenegy kommunista üzelmek-
kel vádolt társa bünpörének
főtárgyalása a debreczeni ka-
tonai törvényszéken. A négy
hét óta tartó pörben elhangzott
az utolsó perbeszéd és utolsó
replika is. Holics Pál dr. mis-
kolczi védőügyvéd volt az
utolsó, ki beszédét elmondotta.
Szádeczky százados és az al-
tiszti vádlottak védelmére, mely
után Brechtl katonai ügyész
replikázott a beszédekre. Az
ügyvédi replikák befejezésével
a vádlottak beszéltek még. Külö-
nösen Mousong, Böszörményi
és Gruos századosok védekez-
tek tartalmasabban. Ezzel be-
fejeződött a nagy bünpör főtár-
gyalása. Az ítélet kihirdetését a
bíróóság szombaton délelőtt 10
óra tárt tüzte ki.

Felhívás. A budapesti m. kir.
körletparancsnokság mindazo-
kat a népfelkelő, tartalékos tisz-
teket, akik igazolásukat annak
idején kérték és annak befeje-
zése után igazolványaikat ed-
dig át nem vették, felhívja, hogy
személyesen vegyék át katonai
körletparancsnokság igazoló-
osztályánál, Budapest, Vörös
Pálné-utca 1., földszint 68., na-
ponta délelőtt 11—1 óra között,
mivel az igazolványoknak posta
útján való kézbesítése nem ve-
zet célhoz. (MTL)

**Az „Egyetértés“ kiadóhivata-
lának telefonszáma: 4.**

Tanulóknak négy középiskolát
végzett, jó házból való fiut fize-
téssel felvesz a „Méliusz“ könyv
kereskedés.

**Cipőket, tartós és jó minősé-
gűt** megrendelésre készít:
Fischer Dezső Csapó-utca 12.

**Csillárok, asztali lámpák újra csi-
szolását, átalakítás, színezését, új
csillárrok, villamos cikkek legol-
csóbb napi árban FÖLDVÁRI-nál,
Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár,
Széchenyi-utca 55. Telefon 168.**

Iroda-áthelyezés. Tisztelettel
hozzuk t. üzletfeleink b. tudomá-
sására, hogy irodánkat és pin-
cénket **Hatvan-utca 37. sz. alá**
helyeztük át.

Friodländer Testvérek
bornagykereskedők.
Telefon 10—34.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Egész héten 22—28-ig „Hattyu“

A hattyu. Kétségkívül sekély az a
tő, amelyen Molnár Ferenc új vig-
játékának: A hattyúnak a meséje
uszik. Am a tő sima tükre, amelyet
valami erőteljes akció hullámai
nem igen fodroznak, annál megka-
póbb, mert az író meleg kedélyének
szívárványos sugarait szórja reá.
Csupa hangulat, napsütéses levegő
az egész darab, amely szavakból
árad ki. Nagyon vigyázni kell a
mondatokra, mert ugyszólván min-
deniknek pointje, hegye van. Olyan
mint az ostor-suhintás: a végén
mindig ötletbe — sokszor szarkasz-
tikus ötletbe — csattan. A szinpa-
dnak ezért nehéz feladat a Molnár
Ferenc-uj darabja. Nincs husa és
vére. Olyan, mint a finom, fehér
hal. Szájkái is vannak. Kardoss
Géza vigjátéki személyzete ki tudta
hozni ezt az igen kényes premieràt.
Halasy Mariska főnőszékes főherceg-
leány volt. Megérdemelt figyelem
kísérte. A Szabó Irma gondos ala-
kítást nyújtott. Nagyon tetszett H.
Serfőzy Etel pompás otthonossága
és Egyed Lenke rutinos játéka is.
Kardoss Géza reprezentálta a trón-
örökösöt. Ez az izig-veig művész-
ember már megjelenésével lebilin-
cselte a nézőteret. Nemcsak finom-
ság, hanem valami végtelenül ked-
ves egyéni grácia is van benne,
ami olyan ellenállhatatlanul hat,
hogy nyílt színen is tapsolták. Kar-
doss Gézának nagyon szép estéje
volt ez a premiere. Méltán kaphatott
sok-sok elismerést és hódoló virág-
csokrot is. Nagyszerű volt László
Gyula. Csupa közvetlenség, aranyos
derű és meleg szín. Valósággal frap-
pírozta a közönséget, amely nem is
volt hálátlan. Rubinyi Tibor a ta-
nárt rajzolta meg markáns színek-
kel és hatásosan. Heltai Andor és
Virágháti Lajos epizód-figurákban
is észrevették magukat. A kiállítás
előkelő és igen izléses komfortot
mutatott. Feltűnt a második felvo-
nás komplett sárga-selyem lámpa-
garnitúrája, amely ez alkalomra ké-
szült. A rendezés Petrik József ava-
tott kezére vallott.

Érdekes színházi hírek. Kardoss
Géza már megkapta Molnár Ferenc-
nek a Magyar színházban Színház
cim alatt bemutatott három egyfel-
vonásosának szinpadai anyagát. A
premiérét még e szezonban megtart-
ják. — Bánhid József betegesen fek-
szik jelenleg lakásán. Remélhetőleg
azonban mi hamarabb felépül. Mint
értesülünk, Kardoss Géza decem-
berben átengedi Bánhid Józsefet a
budapesti Renaissance-színháznak, a
hol a Fekete gyémántok című nagy-
szabású Jókai-darabban fog Bán-
hid fellépni. — A kecskeméti szin-
ház igazgatóságának egyszerre két
elsőrendű tagját kellett szerződésé-
ből kibocsátani. Az egyik R. Tóth

József bonvivánt, aki Amerikába megy. R. Tóth magával viszi Vince Kálmánt is, akivel egy kivándorló hajóra szerződtek alkalmi kabarétársulathoz. A tengeri út után amerikai gyártelepekre mennek turnéra, amelyre már mindkettőjüket szerződtette egy impresszárió. Így a kecskeméti színház — írják a lapok — egyszerre két kedvenc színészét veszti el. — Tizenkét évi nyugalmavonulás után Győrben újra színpadra lép Sziklay Miklós, aki két évtizeddel ezelőtt kedvelt komikus volt a debreczeni színháznak. — Balassa Imre hírlapíró kollégánk, Az Újság belső munkatársa, aki a múlt héten Debreczenben járt, nagy sikerrel tartotta meg vasárnap Budapesten előadását: *Hogy készül a színházi előadás?* címmel.

A Csokonai-színház jelentése. Szerdán ismét béreltszínházban kerül színre **A hatyú.** Forró premier estben mutatta be a Csokonai-színház e bájos Molnár darabot. A közönség elismerése és szeretete nyilvánult meg, mely az egész nézőteret áthatotta. A szereplők, élükön Halassy Mariska, Halassy Géza, Kardoss Géza, László Gyula, Rubinyi, Szabó Irma, Egyed Lenke, Gondör, Nádossy, Helgay művészete vitték oly nagy sikerre a darabot. Jegyek egész hétre válthatók.

KITÜNŐ FÉRFI-INGEK FRANK EDÉNÉL

Ezerarcu ember utolsó, befejező része a: Farsangi detektív ma és holnap a Vígyszínház mozgóban.

Salto Mortale, Halálugrás, világszenzáció péntek, szombat, vasárnap a Vígyszínház mozgóban. Két rész. 10 felvonás egy előadás két részben. A legszebb artista dráma.

Győzött a liberális jelölt Dorogon.

Budapest, nov. 22. Dorogon hétfőn este ért véget a pótválasztás, amelyből Mészáros Kálmán, a liberális blokk jelöltje, került ki győztesként, 210 szavazattal többel Ludwig Ernő kereszténypártival szemben.

KÖZGAZDASÁG

Korpakiosztás. A debreczeni Gazdasági Egyesület gazdasági korpára előjegyzéseket még ma azaz 23-án elfogad. — Felhívja azokat a gazdákat, akik a kormány által december és január hónapokra kiutalendő korpára igényt tartanak, a fenti időben okvetlenül jelentkezzenek, mert a későbbben jelentkezőknek nem lesz módjában korpát juttatni.

Kétezer vagon liszt a cseheknek. A cseh kormány külügyminisztere utján bejelentette a magyar kormány, hogy azt az akciót, amelyet a magyar-cseh gazdasági egyezmény 2000 vagon magyar lisztnek megvételére biztosított, gyakorolni kívánja. November 15-én kapta meg a magyar kormány a bejelentést s ezzel a 2000 vagon liszt megvásárlását és átvételét a cseh kormány négy cseh cégre bízta. A szállítást nincs határidőhöz kötve.

Borjelentés. A borkereskedelemben élénkség mutatkozik. Kötések történtek palackborokban 26—28.

sőt 30 koronájával is. Urasági borokban 32—33—37, borvidéki borokban pedig 40 korona körül jönnek létre kölcsök. Hegyalja vidékén a bor literje 46—47 korona. A belvárosi szállítás a régi mértő, csak a külföld felé irányítandó szállítmányok dolgában van nehézség. Ha a külföldi export megindulhat, akkor lehet csak nagyobb élénkség a borszáron. Érdekes megjegyezni, hogy tavalyi borokat 1—2 koronával olcsóbban adnak.

A kecskeméti Katalin-vásár. Vasárnap tartották meg Kecskeméten a Katalin-napi országos vásárt. — Iparcikkéből alig volt felhozatal s a szédületes árak miatt a ruházati cikkek iránt is nagyon gyenge kereslet mutatkozott. Olcsóbb minőségű eszmaért 3000 koronát is elkértek. Jobb munkáscipőt 1300—600 koronáért kínáltak. A bográrukból már nagyobb volt a felhozatal, rengeteg kész kocsit, kád és gazdasági szerszám került piacra. Vátsárló azonban nem igen akadt. — Egész kis dézsát és kisebb dagasztó teknőt 360—400, nagyobbakat 600—800 koronáért, sőt 1000 koronán felüli árért kínáltak. I. rendű igavonók 50—60,000, II-od rendű 20—24 ezer koronáért kellek, míg a vágnyaló lovakat bórárért, 1500—3000 koronáig vásárolták. Parádés lovak ára 28—36,000 korona.

Dávid Géza a vidéki vaskereskedelem helyzetéről. A magyar vaskereskedők által rendezett kongresszus vasárnap folyt le a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. A kongresszuson Budapestről és a vidékről mintegy 400 vaskereskedő jelent meg, amelyen Dávid Géza dr. debreczeni vaskereskedő ismertette a vidéki vaskereskedelem helyzetét.

Az „Egyetértés” szerkesztőségének és kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

Felolós szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántul református egyházkerület könyvnyomda-vállalata

DRUSEIDT,
A világ
legtökéletesebb
tölthető
ceruzája
Nem kell hegyezni!
Minden kivitelben és
szinben kapható a
„Méliusz”
könyv- és papír-
kereskedésében,
Ferenc József-ut 26

Debreczen város és a Tiszántul ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket díjazás nélkül 10 szög 15 korona, minden további szög 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szög 2 kor. Vasárnapon belüli a szavak készen vannak felolvasásra. Vidékről: hirdetés díj postabélyegekben is befizethető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmozásra van szükségük, és

házevők,

vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megligyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott minden megtalálható, amire szükségük van.

Ajánlat

Aranyat,

ezüstiöt, briliánsat, zálogcédlőt vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-u. 2 sz. I. emelet. 4285

Eleserőlném

egy utcai, egy udvari szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekből álló lakásomat modern utcai lakással. Lelepet fizetek. Csapó-utca 69. 4803

Paplanvarrodámban

minden szakmában munkát készítek szépen, jutányosan, kész paplanok állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11. 4286

Szeplő és májtolt

ellen legjobb a Fáy-crem és Fáy-szappan, melyismét békebeli minőségben kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc Arany egyszaru gyógyszerárában, színház mellett. 4596

Egy

magános nő lakásért takarítást vállal. Cim Darabos-u. 29. sz. 4820

Kereslet

Veszek

fehéreneműeket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-u. 7. sz. 4312

Úveget

bármily mennyiségben veszek. Simonffy-utca 56. 4797

Birinyi Róza

kifogástalanul

fest, tisztít,

legrövidebb idő alatt mindennemű ruhákat.

Csapó-utca 17. szám

0 színházi átjáró. 0

Ócska

vasat, rezet és mindennemű fémet legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használható becserelek. Nagyobb tért elszállítok. ooo

Steiner,

Eötvös-utca 110.

Jól jövedelmező

vállalathoz 60 ezer korona, esetleg magasabb tőkével társat keresek. Engedély és helyiség van. Ajánlatokat „Biztos megjelölés” címen a kiadóhivatal továbbítja.

Irodaszolga

és kifizető — lehetőleg óvadékkal — felvétetik. Pontos cím a kor megjelölésével beadandó e lap kiadóhivatalába. 4816

Irodista és gyakornok

esetleg nők ilyen minőségben felvétetnek. Ajánlatok „Előmenetel jellege alatt e lap kiadóhivatalába adandók be. 4818

Vásárlásnál hivatkozzunk e lap hirdetésére!

DOLLÁR

szokol, lei és mindenféle arany és ezüst pénz vétel és eladása

Tőzsdél megbízások. Külföldi kifizetések (Devizák).

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 6. szám (Kenyérpia). Telefon szám 209. és Piac-utca 67. szám (Frohnerszálloda). Telefon szám 407.

Olajmalom

Mindennemű

olajos magvat

Igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogad a

Hajdumegyei Vasöntőde és gépolajmalom

Ujvárosi ut. Telefon 14-01

Elveszett

egy bőr ridikül Nyilas-teleptől Kossuth-utcaig. Megtaláló jutalomban részesül. Sarok üzlet, Halasi-telep 1. sz. 4814

Egy

kovács segédet és egy kerékgyártó segédet, ki önállóan dolgozik, felvezzen azonnal Tabos István, Ujfehértó. 4817

Kocsis

lakást is kaphat, józan életű azonnal felvétetik. Csokonai-utca 15. Klein 4821

Eladás

Eladó.

egy kitűnő Singer varrópep. Darabos 7. 4597

Eladó ház.

Csapókertben, Jánosi-utca 21. sz. előnyös feltételek mellett. — Bővebbet dr. Nyiri ügyvédnél, Piac 28. — 4798

Máv.

nyolcas cseplőgarnitúra kifogástalan, minden elfogadható árért eladó. Tájar Miklós Ártánd. 4811

Zománcozott

kályha, a legjobb minőségű: Premier, jutányos áron eladó. Értekezhetni: Csapó-utca 12. Cípőüzlet. 4634

Tengeri, buza

eladó.

Károly Ferenc József ut 8. és Timár-utca 11. sz. alatt. Tóth.

Bika előtt

két vagon káposzta 700 koronájával azonnal eladó. 4813

Eladó

egy magánjáró 8-as cseplőgarnitúra minden felszereléssel, ugyanott egy stáholó-gép eladó. H.-bőszörmény, Nánási utca 153. Kardos Imre.

Vagyonmegosztásból

kimaradt 20 holdas és 40 holdas tanyák sürgősen eladók. Értekezés Csáthy ügyvédnél délután. 4819

Eladó

használt matt hálószoba, villany csillár, villanylámpák, Ferenc József öltöny. Czegléd-utca 12. 4748